

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ**

**Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών**

Ταχ. Δ/νση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : egdix.gram@keyd.gov.gr

**ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα**

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 6276/18.06.2026 Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης του Βουλευτή κ. Γιώργου Μουλκιώτη, απευθυνόμενης προς τον κ. Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και την κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με θέμα «Αδιέξοδο για 300.000 αγρότες και μικρομεσαίους λόγω υπέρογκων οφειλών στον ΕΦΚΑ – Εκτός σύνταξης χιλιάδες ασφαλισμένοι», σας γνωρίζουμε, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τα ακόλουθα:

Κατ' αρχάς, επισημαίνεται ότι τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν τα αναλυτικά στοιχεία των οφειλετών προς τον e-ΕΦΚΑ ανά κατηγορία ασφαλισμένων, τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος, την εφαρμογή και αποτελεσματικότητα των διατάξεων του ν. 5078/2023, το πλαφόν οφειλών για συνταξιοδότηση, το καθεστώς παρακράτησης από τη σύνταξη και τη δυνατότητα συνταξιοδότησης ασφαλισμένων με οφειλές, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, του e-ΕΦΚΑ και του ΚΕΑΟ, κατά λόγο αρμοδιότητας.

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους είναι αρμόδια για τα θεσμικά εργαλεία πρόληψης και αντιμετώπισης του ιδιωτικού χρέους και, στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθεί και υποστηρίζει την εφαρμογή μηχανισμών ρύθμισης οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων, αγροτών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

I. Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών

Βασικό μόνιμο εργαλείο αντιμετώπισης της υπερχρέωσης αποτελεί ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών του ν. 4738/2020. Μέσω του Μηχανισμού, οι οφειλέτες έχουν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν συνολικά τις οφειλές τους προς το Δημόσιο, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τις τράπεζες και τους διαχειριστές απαιτήσεων, μέσω ενιαίας ηλεκτρονικής διαδικασίας, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο.

Ο Μηχανισμός απευθύνεται σε ιδιώτες, επιχειρήσεις, ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους, αγρότες, καθώς και σε νομικά πρόσωπα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νόμου.

Ειδικά ως προς τις οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός παρέχει δυνατότητα αποπληρωμής έως 240 δόσεις, ενώ για οφειλές προς χρηματοδοτικούς φορείς προβλέπεται δυνατότητα ρύθμισης έως 420 δόσεις, υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις του νόμου. Στα οφέλη ένταξης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η αναστολή μέτρων ατομικής και συλλογικής αναγκαστικής εκτέλεσης, εφόσον τηρείται η ρύθμιση, καθώς και η δυνατότητα έκδοσης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο του Μηχανισμού προβλέπεται, κατά περίπτωση, δυνατότητα μερικής διαγραφής οφειλών, τόκων, προσαυξήσεων και λοιπών επιβαρύνσεων, ανάλογα με το είδος της οφειλής και τον πιστωτή, σύμφωνα με τα όρια και τις προϋποθέσεις του νόμου. Συνεπώς, ως προς το σκέλος της Ερώτησης που αφορά την ανάγκη ρύθμισης ασφαλιστικών οφειλών, υφίσταται ήδη θεσμικό εργαλείο που επιτρέπει σε αγρότες, ελεύθερους επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενους και μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εντάξουν τις οφειλές τους προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης σε μακροχρόνια ρύθμιση, με ταυτόχρονη δυνατότητα απομείωσης επιβαρύνσεων και αποτροπής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, εφόσον τηρούνται οι όροι της ρύθμισης.

II. Πρόσφατα στοιχεία εφαρμογής του Εξωδικαστικού Μηχανισμού

Σύμφωνα με τις εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, μέχρι το τέλος Μαΐου 2026 έχουν πραγματοποιηθεί συνολικά 62.600 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών, οι οποίες αντιστοιχούν σε 19,21 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών. Από αυτές, περίπου 32.000 αφορούν διμερείς ρυθμίσεις, ήτοι ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου, και περίπου 30.000 αφορούν πολυμερείς ρυθμίσεις.

Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων κατά το τελευταίο εξάμηνο υπερβαίνει τις 2.300, γεγονός που καταδεικνύει τη σταθερή και αυξημένη χρήση του Μηχανισμού. Ειδικά τον Μάιο 2026, οι επιτυχείς ρυθμίσεις ανήλθαν σε 2.205, ύψους αρχικών οφειλών 563 εκατ. ευρώ.

Παράλληλα, οι νέες εκκινήσεις και οι οριστικές υποβολές αιτήσεων συνεχίζονται σε υψηλά επίπεδα, ήτοι περίπου 5.900 και 3.100 αντιστοίχως, γεγονός που αποτυπώνει το αυξημένο ενδιαφέρον των πολιτών για την αξιοποίηση του Εξωδικαστικού Μηχανισμού και ιδίως για τις πρόσφατες παρεμβάσεις

του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που διευρύνουν την περίμετρο των δικαιούχων της αυτοματοποιημένης λύσης.

Από την έναρξη εφαρμογής της σχετικής θεσμοθέτησης έως σήμερα, περίπου το ένα τέταρτο των ρυθμίσεων συνδέεται με την τελευταία νομοθετική παρέμβαση για τη μεσαία τάξη, ήτοι τον ν. 5193/2025, με τον οποίο ενισχύθηκε η υποχρεωτικότητα αποδοχής της αυτοματοποιημένης πρότασης για τους επιλέξιμους οφειλέτες, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στον νόμο.

Περαιτέρω, οι απορρίψεις από οφειλέτες ανέρχονται σε 23% στις πολυμερείς ρυθμίσεις και σε 14% στις διμερείς ρυθμίσεις, ενώ το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων από τους χρηματοδοτικούς φορείς, στο πλαίσιο της πλατφόρμας του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, ανέρχεται σε 80%. Το ποσοστό αυτό παρουσιάζεται και ονομαστικά ανά χρηματοδοτικό φορέα, παρέχοντας πλήρη πληροφόρηση και ενισχύοντας τη διαφάνεια ως προς τη συμμετοχή και τη στάση των πιστωτών.

Τα ανωτέρω στοιχεία καταδεικνύουν ότι ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός δεν αποτελεί θεωρητικό εργαλείο, αλλά ενεργή και μαζικά αξιοποιούμενη διαδικασία ρύθμισης οφειλών, με αυξανόμενη χρήση και ουσιαστικό οικονομικό αποτύπωμα.

III. Ειδικές πρόνοιες για ευάλωτους οφειλέτες και οφειλέτες με αναπηρία

Ιδιαίτερη σημασία έχει η νομοθέτηση της υποχρεωτικότητας αποδοχής από τους χρηματοδοτικούς φορείς στις αιτήσεις ευάλωτων οφειλετών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο ισχύον πλαίσιο. Στην πλατφόρμα έχουν υποβληθεί 11.844 αιτήσεις ευάλωτων οφειλετών, εκ των οποίων 7.182 έχουν καταλήξει σε επιτυχή ρύθμιση. Από αυτές, 460 αφορούν οφειλέτες με αναπηρία.

Τα στοιχεία αυτά καταδεικνύουν ότι το θεσμικό πλαίσιο δεν περιορίζεται σε γενικές ρυθμίσεις, αλλά περιλαμβάνει ειδικές πρόνοιες για κατηγορίες οφειλετών που χρήζουν αυξημένης προστασίας, όπως οι ευάλωτοι και τα άτομα με αναπηρία.

Παράλληλα, 560 οφειλέτες, από την έναρξη εφαρμογής της σχετικής θεσμοθέτησης, έχουν καταφέρει να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής. Η δυνατότητα αυτή έχει ιδιαίτερη πρακτική σημασία, καθώς επιτρέπει την αποτροπή άμεσης απώλειας περιουσίας και ιδίως κατοικίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο οφειλέτης κινείται εγκαίρως και αξιοποιεί τα προβλεπόμενα εργαλεία.

IV. Τηρησιμότητα των ρυθμίσεων και ανάγκη συνολικής αντιμετώπισης των οφειλών

Ως προς την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων ρυθμίσεων και το αίτημα περί επαναφοράς της ρύθμισης των 120 δόσεων, επισημαίνεται ότι η δυνατότητα ρύθμισης οφειλών προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης έχει κατά το παρελθόν υποστηριχθεί από πλήθος νομοθετικών παρεμβάσεων. Ωστόσο, οι αποσπασματικές ρυθμίσεις δεν οδήγησαν πάντοτε στα επιθυμητά αποτελέσματα, καθώς δεν λάμβαναν υπόψη το σύνολο των οφειλών του οφειλέτη, συμπεριλαμβανομένων των οφειλών προς χρηματοπιστωτικούς φορείς, ούτε αξιολογούσαν

εξατομικευμένα τη δυνατότητα αποπληρωμής βάσει της συνολικής οικονομικής κατάστασης κάθε περίπτωσης.

Η απλή αύξηση του αριθμού των δόσεων ή η επαναφορά παλαιότερων σχημάτων δεν διασφαλίζει από μόνη της τη βιωσιμότητα μιας ρύθμισης. Εάν η ρύθμιση δεν λαμβάνει υπόψη το σύνολο των υποχρεώσεων του οφειλέτη, την περιουσιακή του κατάσταση, το διαθέσιμο εισόδημα και την πραγματική δυνατότητα αποπληρωμής, υπάρχει αυξημένος κίνδυνος απώλειάς της και επαναφοράς του οφειλέτη σε κατάσταση αδυναμίας.

Αντιθέτως, ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός δεν περιορίζεται σε μία μονομερή ρύθμιση ασφαλιστικής ή φορολογικής οφειλής, αλλά αντιμετωπίζει το ιδιωτικό χρέος συνολικά. Η ρύθμιση παράγεται με συνεκτίμηση του συνόλου των υποχρεώσεων του οφειλέτη, της περιουσιακής του κατάστασης, του διαθέσιμου εισοδήματος και της πραγματικής δυνατότητας αποπληρωμής. Για τον λόγο αυτό, η προσέγγιση του ν. 4738/2020 είναι θεσμικά και πρακτικά καταλληλότερη για την παραγωγή βιώσιμων ρυθμίσεων, ιδίως για οφειλέτες με πολλαπλές υποχρεώσεις προς διαφορετικές κατηγορίες πιστωτών.

V. Ως προς το αίτημα επαναφοράς της ρύθμισης των 120 δόσεων

Ως προς το ειδικό ερώτημα περί επαναφοράς της ρύθμισης των 120 δόσεων για το σύνολο των οφειλών προς τον ΕΦΚΑ, επισημαίνεται ότι η θέσπιση ειδικών ασφαλιστικών ρυθμίσεων και οι όροι αποπληρωμής οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης αποτελούν ζήτημα νομοθετικής και δημοσιονομικής αξιολόγησης από τα καθ' ύλην αρμόδια όργανα.

Κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας, επισημαίνεται ότι μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού παρέχεται ήδη δυνατότητα ρύθμισης οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης σε έως 240 δόσεις, δηλαδή σε αριθμό δόσεων μεγαλύτερο από εκείνον που τίθεται με το αίτημα περί επαναφοράς 120 δόσεων, υπό τις προϋποθέσεις του ν. 4738/2020 και με δυνατότητα απομείωσης επιβαρύνσεων, όπου αυτό προβλέπεται.

Περαιτέρω, όπως προκύπτει από την εμπειρία εφαρμογής των ρυθμίσεων, η βιωσιμότητα δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τον αριθμό των δόσεων, αλλά από το εάν η ρύθμιση είναι προσαρμοσμένη στην πραγματική οικονομική δυνατότητα του οφειλέτη. Για τον λόγο αυτό, το ισχύον πλαίσιο του ν. 4738/2020 αποσκοπεί στη δημιουργία ρυθμίσεων που δεν είναι απλώς ευνοϊκές ως προς τον αριθμό των δόσεων, αλλά και βιώσιμες ως προς την πραγματική δυνατότητα τήρησής τους.

VI. Πρόσφατες παρεμβάσεις για τη διεύρυνση και ενίσχυση του πλαισίου ρύθμισης

Περαιτέρω, η Κυβέρνηση έχει ήδη προωθήσει και ανακοινώσει πρόσθετες παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση του ιδιωτικού χρέους, την οικονομική επανένταξη πολιτών και επιχειρήσεων και την ενίσχυση της προστασίας των οφειλετών από μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης.

Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η διεύρυνση του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, με μείωση του κατώτατου ορίου ένταξης, ώστε να μπορούν να ενταχθούν περισσότεροι μικρότεροι οφειλέτες, μεταξύ των οποίων ελεύθεροι επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι, αγρότες και μικρές επιχειρήσεις.

Περαιτέρω, έχει ανακοινωθεί η δυνατότητα άρσης κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, με σκοπό την αποκατάσταση της πρόσβασης του οφειλέτη στο τραπεζικό σύστημα και τη διατήρηση αναγκαίας ρευστότητας, ιδίως για επαγγελματίες και μικρές επιχειρήσεις που χρειάζονται λειτουργική πρόσβαση στους λογαριασμούς τους.

Επιπλέον, προωθείται νομοθετική ρύθμιση για την αύξηση του ορίου του ακατάσχετου τραπεζικών λογαριασμών φυσικών προσώπων για οφειλές έναντι του Δημοσίου και ιδιωτών, με τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4161/2013 και της παρ. 2 του άρθρου 33 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων. Με την προωθούμενη ρύθμιση, καταθέσεις σε πιστωτικά ιδρύματα σε ατομικό ή κοινό λογαριασμό, καθώς και τοποθετήσεις σε λογαριασμό πληρωμών στα εγκατεστημένα στη χώρα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και ιδρύματα πληρωμών, καθίστανται ακατάσχετες μέχρι του ποσού των χιλίων εξακοσίων (1.600) ευρώ μηνιαίως για κάθε φυσικό πρόσωπο και σε ένα μόνο ίδρυμα.

Ειδικά για οφειλές προς το Δημόσιο, η ρύθμιση προβλέπει αντίστοιχη αύξηση του ακατάσχετου ορίου του μοναδικού δηλωμένου λογαριασμού στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ. Εφόσον υπάρχει λογαριασμός περιοδικής πίστωσης μισθών, συντάξεων και ασφαλιστικών βοηθημάτων, γνωστοποιείται αποκλειστικά και μόνο ο λογαριασμός αυτός. Η παρέμβαση αυτή ενισχύει την προστασία του ελάχιστου διαθέσιμου εισοδήματος φυσικών προσώπων που αντιμετωπίζουν ληξιπρόθεσμες οφειλές και λειτουργεί συμπληρωματικά προς τα εργαλεία ρύθμισης οφειλών.

Επιπλέον, έχει ανακοινωθεί νέα ρύθμιση έως 72 δόσεις για παλαιές οφειλές, η οποία λειτουργεί συμπληρωματικά προς τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό και παρέχει πρόσθετη δυνατότητα επανένταξης οφειλετών σε καθεστώς συνέπειας.

Τέλος, ιδιαίτερη σημασία έχει η εξαγγελθείσα νομοθετική παρέμβαση για την ουσιαστική προστασία της κύριας κατοικίας μέσω του Εξωδικαστικού Μηχανισμού. Με την παρέμβαση αυτή επιδιώκεται η ενίσχυση της προστασίας των οφειλετών που επιθυμούν να ρυθμίσουν τις υποχρεώσεις τους και να διατηρήσουν την κύρια κατοικία τους, με τρόπο στοχευμένο και βιώσιμο.

VII. Συμπέρασμα

Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, η αντιμετώπιση των οφειλών αγροτών, ελεύθερων επαγγελματιών, αυτοαπασχολούμενων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης υποστηρίζεται ήδη από ένα μόνιμο και λειτουργικό πλαίσιο ρύθμισης ιδιωτικού χρέους.

Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει ιδίως τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό Ρύθμισης Οφειλών, τη δυνατότητα ρύθμισης οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης σε έως 240 δόσεις, τη δυνατότητα απομείωσης επιβαρύνσεων, την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης εφόσον τηρείται η ρύθμιση, την ειδική προστασία ευάλωτων οφειλετών, τη δυνατότητα αποτροπής πλειστηριασμών μέσω του μέτρου της προκαταβολής, καθώς και τις νέες παρεμβάσεις που προωθούνται για τη διεύρυνση του Μηχανισμού, την άρση κατασχέσεων τραπεζικών λογαριασμών, την αύξηση του ακατάσχετου τραπεζικού

λογαριασμού φυσικών προσώπων, τη ρύθμιση παλαιών οφειλών και την προστασία της κύριας κατοικίας.

Η μέχρι σήμερα πορεία του Εξωδικαστικού Μηχανισμού, όπως αποτυπώνεται στις 62.600 επιτυχείς ρυθμίσεις έως το τέλος Μαΐου 2026, συνολικού ύψους 19,21 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών, καταδεικνύει ότι πρόκειται για ενεργό, λειτουργικό και διαρκώς ενισχυόμενο εργαλείο αντιμετώπισης της υπερχρέωσης.

Τα ζητήματα που αφορούν ειδικά τη συνταξιοδοτική διαδικασία, τα όρια οφειλών για τη λήψη σύνταξης, την παρακράτηση σύνταξης, την αποτελεσματικότητα του ν. 5078/2023 και τα αναλυτικά στοιχεία του ΚΕΑΟ αξιολογούνται και απαντώνται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και τους αρμόδιους φορείς κοινωνικής ασφάλισης.

Η Γενική Γραμματεία παραμένει στη διάθεση πολιτών, επαγγελματιών, αγροτών και επιχειρήσεων για ενημέρωση και υποστήριξη ως προς τα εργαλεία ρύθμισης οφειλών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της, συμπεριλαμβανομένου του Εξωδικαστικού Μηχανισμού και των λοιπών διαθέσιμων εργαλείων πρόληψης και διαχείρισης ιδιωτικού χρέους.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση